Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central, judecător Silvia Țurcan
Dosarul nr. 2r-8/25 (2-24003718-02-2r-03012025)

D E C I Z I E

29 septembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Nicolae Ghedrovici și Diana Corlăteanu

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Sîli Ecaterina,

împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 4 decembrie 2024, prin care a fost admisă excepția de tardivitate,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sîli Ecaterina împotriva lui Boboglo Constantin, intervenient accesoriu notarul public Anghelina Lazari cu privire la repunerea în termen și declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 12 decembrie 2006,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 29 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Sîli Ecaterina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Boboglo Constantin, intervenient accesoriu notarul public Anghelina Lazari cu privire la repunerea în termen și declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 12 decembrie 2006.

În motivarea acțiunii, Sîli Ecaterina a susținut că, în toamna anului 2006 pentru ca soțul ei, Scobici Gheorghe, să poată merge la muncă peste hotarele țării, unde primise o ofertă de muncă, a avut înțelegere cu Boboglo Constantin, să le ofere cu împrumut suma de 3 000 de euro, cu condiția gajării casei de locuit individuale din str. Lomonosov 2, or. Strășeni.

A menționat că, dânsa împreună cu soțul Scobici Gheorghe și Croitor Constantin au mers la notarul Angelina Lazari unde au încheiat cu Boboglo

Constantin un contract de împrumut a sumei de 3 000 de euro, care oferea împrumuturi bănești.

Astfel, la notar a fost semnat contractul, însă mijloacele financiare nu au fost transmise, deoarece conform înțelegerii verbale purtate cu Boboglo Constatin urma să transmită banii, la momentul plecării soțului Scobici Gheorghe, peste hotare.

Reclamanta a precizat că, deoarece nu a primit de la Boboglo Constantin cu împrumut suma de 3 000 de euro, consideră că contractul de împrumut este lovit de nulitate absolută, fiind încălcate și neaplicate normele de drept material si procedural.

De asemenea, Sîli Ecaterina a indicat că, de Boboglo Constantin prin viclenie și cu rea-voință a fost dusă în eroare prin faptul creării unei aparențe privind legalitatea împrumutului prin întocmirea actelor notariale, fără a primi suma împrumutată.

La fel, a indicat că, consimțământul părților la încheierea contractului de împrumut din 12 decembrie 2006 a fost viciat, deoarece pentru împrumut nici nu a beneficiat/primit/luat careva sume bănești de la Boboglo Constantin, și acesta cunoaște că nu a transmis careva sume de bani, urmând ca acesta să transmită banii la momentul plecării soțului său, Scobici Gheorghe.

Și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 867, 321, 207, 217, 199 ale Codului civil.

În ședința de judecată, la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reprezentantul pârâtului Boboglo Constantin, avocatul Ion Malic a înaintat cererea privind ridicarea excepției de tardivitate, menționând faptul că acțiunea înaintată de Sîli Ecaterina a fost depusă tardiv. (f.d. 64-68)

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 4 decembrie 2024, s-a admis cererea privind ridicarea excepției de tardivitate, s-a respins acțiunea Ecaterinei Sîli, în legătură cu expirarea termenului de prescripție extinctivă. (f.d. 73-74)

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 12 decembrie 2024, Sîli Ecaterina a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 4 decembrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu soluționare prin decizie problema în fond, cu respingerea excepției de tardivitate.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, recurenta a invocat că, conform art. 195 Cod civil, actul juridic este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, iar conform art. 666 Cod civil, contractul este acordul de voință realizat între două

sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturile juridice.

Iar conform art. 221 alin. (1) Cod civil, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (act juridic fictiv) este nul.

Consideră că, rima instanță nu a ținut cont de circumstanțele invocate în acțiune, or, banii nu au fost transmiși de către Boboglo Constantin, iar acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost pronunţată la 4 decembrie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 12 decembrie 2024. (f.d. 73-74)

Astfel, recursul declarat de Sîli Ecaterina împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 4 decembrie 2024, se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

În acord cu prevederile art. 186^1 din Codul de procedură civilă, cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor. Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată

respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs. Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare

Din materialul probator rezultă că, la 29 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Sîli Ecaterina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Boboglo Constantin, intervenient accesoriu notarul public Anghelina Lazari cu privire la repunerea în termen și declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 12 decembrie 2006.

În ședința de judecată, la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reprezentantul pârâtului Boboglo Constantin, avocatul Ion Malic a înaintat prin referință, cerere privind invocarea excepției de tardivitate în conformitate cu prevederile art. 186[1] Cod de procedură civilă. (f.d. 64-68)

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 4 decembrie 2024, s-a admis cererea privind ridicarea excepției de tardivitate, s-a respins acțiunea Ecaterinei Sîli, în legătură cu expirarea termenului de prescripție extinctivă. (f.d. 73-74)

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, prin prisma motivelor invocate de recurent și a materialelor cauzei, Colegiul judiciar conchide că soluția instanței de fond este legală și întemeiată.

Colegiul judiciar reține că temeiul apariției litigiului între părțile litigante, derivă din contractul de împrumut nr. 662 din 12 decembrie 2006, dar și contractul de ipotecă nr. 663 din 12 decembrie 2006. (f.d. 17-18)

La fel, se reține că, terenul și construcția cu nr. cadastrale *****, aparțin cu 1,0 cotă-parte Ecaterinei Sîli. (f.d. 19)

Prin cererea din 12 decembrie 2006, Săli Ecaterina a solicitat notarului autentificarea contractului de împrumut cu suma de 3 500 de euro, împrumutată de la Boboglo Constantin, echivalentul a 59 000 de lei, prin care s-a obligat să restituie până la 12 decembrie 2008, timp de 2 ani, precum și contractul de ipotecă. (f.d. 20, 23)

La fel, se regăsește și cererea lui Boboglo Constantin care solicită autentificare contractului de împrumut încheiat cu Sîli Ecaterina, precum și contractul de ipotecă. (f.d. 21, 22)

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 16 decembrie 2021, a fost respinsă cererea e chemare în judecată depusă de Sîli Ecaterina împotriva lui Boboglo Constantin, intervenient accesoriu notarul Lazari Anghelina cu privire la radierea din RBI a gajului asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale *****, ca neîntemeiată. (f.d. 28-29)

Colegiul judiciar reiterează că, obiectul litigiului constituie declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 12 decembrie 2006, **iar Sîli Ecaterina invocă vicierea consimțământului la încheierea actului juridic civil**, **deoarece dânsa nu a beneficiat de mijloacele financiare de la Boboglo Constantin, precum și faptul că, dânsa a fost dusă în eroare, iar actul juridic a fost încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită.**

În virtutea art. 391 alin. (1) Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe cale intentării acţiunii în instanţa de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani de zile.

Conform prevederilor art. 395 alin. (1) Codul civil, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

La rândul său, art. 345 alin. (1) Cod civil, prevede că, persoana îndreptăţită are dreptul să invoce anulabilitatea actului juridic pentru temeiurile prevăzute la art.339, 341 şi 343 în termen de 6 luni de la data când a aflat sau trebuia să afle despre temeiul anulabilităţii. Anulabilitatea în temeiul prevăzut la art.342 poate fi invocată în termen de 6 luni de la data când a încetat violenţa.

La rândul său, art. 339, 341 și 343 ale Codului civil prevăd, nulitatea actului juridic afectat de eroare, nulitatea actului juridic încheiat prin dol și nulitatea actului juridic încheiat prin leziune.

Norma cuprinsă la art. 339 alin. (4) Cod civil, indică că, eroarea imputabilă celui al cărui consimțământ este viciat nu poate servi temei pentru anularea actului juridic. În special, actul juridic nu poate fi anulat dacă faptul asupra căruia a purtat eroarea putea fi, după împrejurări, cunoscut cu diligenţă rezonabilă.

Articolul 327 Cod civil, prevede că, actul juridic este nul dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes general (nulitate absolută). *Actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes particular (nulitate relativă). În cazul în care natura nulităţii nu este prevăzută expres şi nici natura interesului ocrotit nu reiese în chip neîndoielnic, actul juridic este anulabil.* Dacă prin lege nu se prevede altfel, nulitatea actului juridic bilateral sau multilateral poate fi constatată sau declarată şi prin acordul părţilor. Prin acordul părţilor nu pot fi instituite şi nici suprimate temeiuri de nulitate.

Analizând prevederile legale, Colegiul civil menționează că, regula generală cu privire la executarea obligațiilor corelative în contractele sinalagmatice-ambele părți trebuie să execute obligațiile corelative simultan. Părțile pot exclude aplicarea acestei reguli prin stabilirea unui termen de executare a obligației.

În situația din speță, din materialele cauzei, reiese că termenul de prescripție extinctivă a început a curge din momentul semnării contractelor de împrumut și

ipotecă 12 decembrie 2006 și nașterii dreptului acestora la acțiune, anume momentul semnării.

Respectiv, este incorectă alegația recurentei privind imprescriptibilitatea acțiunii în declararea nulității absolute, ce ține de lipsa de consimțământ și transmiterea sumei de bani, deoarece dreptul pretins încălcat a început din momentul încheierii contractului de împrumut și ipotecă, la 12 decembrie 2006 și primirii/transmiterii mijloacelor financiare, după cum enunță contractul de împrumut. Or, Sîli Ecaterina a încheiat contractele de împrumut și ipotecă, solicitând însăși prin cererile depuse și autentificare acestor contracte, neinvocând începând cu anul 2006 și până la 29 decembrie 2023, neprimirea sumei contractuale de 3 500 de euro, echivalentul a 59 000 de lei, cu restituirea împrumutului timp de 2 ani, și anume, 12 decembrie 2008.

Acestea fiind constatate, Colegiul civil conchide că prima instanță corect a stabilit că dreptul la prezenta acțiune a apărut anume la 12 decembrie 2006.

În această ordine de idei, Colegiul, luând în considerație constatările menționate supra, conchide că Sîli Ecaterina s-a adresat în instanță la 29 decembrie 2023, cu depășirea termenului de 3 ani, în interiorului căruia putea să-și apere dreptul pretins a fi încălcat.

În același timp, Colegiul reține că, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în jurisprudența sa a stabilit cu valoare de principiu că respectarea termenului de prescripție este o condiție ce generează stabilitatea raporturilor juridice, or, acestea devenite irevocabile în pofida expirării termenului de prescripție garantează titularului dreptului siguranța și securitatea raportului în care este parte, iar orice deviere de la acest principiu, în absența unor temeiuri relevante, constituie o ingerință față de valorile protejate de CEDO (art.6) și implicit incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (Hotîrărea CEDO din 18.03.2008 emisă în cauza Dacia versus Moldova, Hotărârea CEDO din 16.07.2009 emisă în cauza Baroul Partener-A versus Moldova, Hotărârea CEDO din 25.11.2009 emisă în cauza IPTEH și alții contra Moldovei).

Cu referință la termenele de prescripție, Curtea a notat că înaintarea unei acţiuni în pofida expirării termenului general de prescripţie sunt contrare articolului 6 al Convenţiei, deoarece ele permit instanţelor judecătoreşti să continue examinarea unei cauzei, circumstanță apreciată drept contrară art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, Curtea considerând că la îndeplinirea acţiunilor procedurale, respectarea cerinţelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil, iar rolul jucat de termenele de prescripţie este de o importanţă majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenţiei, care, în partea sa relevantă, declară preeminenţa dreptului, o parte a moştenirii comune a Statelor Contractante (Brumărescu v.

Romania, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII şi Roşca v. Moldova, nr.6267/02, §24, 22 martie 2005).

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că, excepția de tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, instanța de fond corect a conchis necesitatea admiterii cererii privind ridicarea excepției de tardivitate și ca consecință respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Sîli Ecaterina, ca tardivă.

Colegiul subliniază că abordarea recurentului, în speță, evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de judecată, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune admiterea recursului.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Sîli Ecaterina.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Sîli Ectaerina.

Se menține încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 4 decembrie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu